

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Villemoes

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Villemoes", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker:
https://tekster.kb.dk/text/gv-1808_80-com-shoot-idm78.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Peter Willemoes blev født den 11. maj 1783 og døde den 22. marts 1808. Han blev altså knap 25 år gammel.

dvs. den nye Tordenskjold. Den nyudnævnte premierløjtnant Willemoes sammenlignes med Peter Wessel, der som 25-årig blev adlet Tordenskjold. Han havde en noget længere og mere glørværdig karriere som søofficer og døde 29 år gammel som viceadmiral, dog ikke i kamp, men efter en privat duel.

Willemoes havde udmærket sig i Slaget ved Kongedybet (eller Slaget på Reden) mod englænderne 2. april 1801, hvor han ved sit mod og sin tapperhed fik positiv opmærksomhed fra den engelske øverstkommanderende, lord Nelson. Som sekondløjtnant var han chef for et flydende kanonbatteri (dvs. en lav pram med kanoner og mandskab), der lå så lavt i vandet, at besætningen meget af tiden stod til anklerne i søvand på den iskolde aprildag. Han trodsede vand og kulde og lod al den udleverede ammunition skyde af mod fjenden. Da det var gjort, forlod han sin ankerplads i forsvarslinjen og varpede prammen med de øvrige overlevende tilbage til havnen.

I første halvår af 1807 søgte Willemoes tilladelse til at gå i russisk orlogstjeneste og tog til St. Petersborg. Da englænderne angreb Sjælland i august 1807, vendte han om og meldte sig ved kronprins Frederiks hovedkvarter i Rendsborg.

efteråret 1807.

Willemoes var efter tilbagekomsten fra Rusland blevet sat til at lede troppetransporterne fra Langeland til Lolland i september-oktober 1807. Dette arbejde var yderst farligt, da engelske krigsskibe færdedes overalt i de danske farvande.

et primitivt og letforgængeligt sortmalet gravmæle i form af et trækors, hvor navnet på den døde skrives med lys maling. Sådanne kors var for fattigfolk.

maritimt udtryk for chef på orlogsfartøj, skønt Willemoes kun havde kommandoen over en flydepram.

Det var på Langeland, nærmere bestemt Tranekær Slot, som var militært og selskabeligt hovedkvarter, at Grundtvig mødte Willemoes. Grundtvig opholdt sig i årene 1805-1808 på godset Egeløkke på Langeland, hvor han var huslærer hos godsejerparret Constance og Carl Steensen-Leth. De jævnaldrende unge mænd sluttede et venskab, der fra Grundtvigs side nok mest bestod i beundring for helten fra Kongedybet.

guldets (kenning, dvs. fast poetisk udtryk i den norrøne skjaldedigtning). Udtrykket stammer fra sagnkredsen om vølsungerne, hvor en guldskat kastes i Rhinen.

guld (kenning, dvs. fast poetisk udtryk i den norrøne skjaldedigtning). Udtrykket stammer fra sagnkredsen om vølsungerne, hvor en guldskat kastes i Rhinen.

kristent udtryk for døde (eller dødelige) mennesker.

den glæde, som de afdøde krigere, einherjerne, oplever i Valhal, hvor de hver dag kæmper med skarpe våben mod hinanden, så de dør. Om aftenen genoplives de faldne, og der serveres et festmåltid for dem i Valhal med flæsk og mjød.

Valhal eller en bestemt sal i Valhal, hvortil kun de mænd kom, der var døde i kamp.

Grundtvig kan være inspireret af et digt af P.H. Haste om Slaget på Reden, "Takkesang ved een af anden Aprils Mindehøitider til dem, der offrede paa Fædrelandets Alter", som stod i *Den danske Tilskuer* 15. oktober 1801. Heri lyder det bl.a.: "En Helteflokk mod Britten stod, / De Bølger blev saa grusomt røde" (se Albeck 1948, s. 36). Verslinjen findes også i kladden til "De Snekker mødtes i Kveld" (NKS 679 8o, 1809).

linjeskibet Prinds Christian Frederik. Skibet var løbet af stabelen i 1804 og var det sidste linjeskib fra den dansk-norske flåde, der hermed blev uskadeliggjort.

randt (præteritum pluralis af 'rinde').

tidsalder; her med allusioner til den nordiske oldtid.

allusion til 1 Kor 13,12. Heri hedder det, at visse ting ser man kun som i et spejl, dvs. uklart og utydeligt. Spejle havde tidligere en meget dårlig kvalitet.

skrifttegn, her formentlig runer.

Grundtvig opfatter nutiden som forblindet, fordi den ikke lader sig inspirere tilstrækkeligt af fortidens store bedrifter.

forsynet med ophøjede eller fordybede mønstre, der er dannet ved at hamre på metallet.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

længtes.

Langeland har flere naturskabte bakker, og et bud kunne være strandbakken ved Egeløkke, som Grundtvig skrev et digt om i 1808 (trykt i omarbejdet form i *Saga. Nytaarsgave for 1812*). Her tænkes dog næppe på nogen bestemt høj. Udtrykket kan forstås som en bogstavrimet modsætning eller antitese til det efterfølgende "Lavlandets Slette".

fremragende, ædel person.

strålende.

gråhåret (af alderdom).

Anvendt litteratur

Trykt

- Albeck, Gustav (1948) "Indskriften paa Oddens Mindestøtte" i *Grundtvig-Studier* 1948, s. 32-41. København
- Grundtvig, N.F.S. (1811) *Saga. Nytaarsgave for 1812* . København
- Haste, Peder Horrebow (1801) "Takkesang ved een af anden Aprils Mindehøitider til dem, der offrede paa Fædrelandets Alter" i *Den danske Tilskuer* 15. oktober. København
- Rønning, Frederik (1907) *N.F.S. Grundtvig. Et bidrag til skildring af dansk åndsliv i det 19. århundrede*, bind 1:1. København

Utrykt

- NKS 679 8o